

# Nieuwsbrief

HANDEN UIT DE MOUWEN



**Nummer 2**  
**Juni 2014**

## Waarom wassen we onze handen?

Goede handhygiëne is de eenvoudigste en goedkoopste manier om verspreiding van bacteriën en infecties in de gezondheidszorg te voorkomen. Eén op de tien patiënten loopt in het ziekenhuis een infectie op. Eén op de drie infecties kan worden voorkomen door betere handhygiëne.



## Cultuurmeting: hoe is onze veiligheidscultuur?

De doelstelling van 'Handen uit de Mouwen' is 100% naleving van handhygiëne- en kledingvoorschriften. Inzicht in de veiligheidscultuur van een afdeling kan helpen om dit doel te bereiken. Daarom wordt in september op alle verpleegafdelingen een vragenlijst uitgezet, die nu op enkele verpleegafdelingen in het Erasmus MC en Maasstad Ziekenhuis wordt getest. Verschillende onderwerpen komen aan bod, waaronder de rol van het management bij patiëntveiligheid en de samenwerking met collega's. Zorgprofessionals die werkzaam zijn op een verpleegafdeling ontvangen in september per mail een uitnodiging om aan het onderzoek deel te nemen. Alle resultaten worden door een onafhankelijk onderzoeksteam van het Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) en de afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg van het Erasmus MC verwerkt. De terugkoppeling aan de afdelingen gebeurt volledig geanonimiseerd. De onderzoekers rapporteren de resultaten altijd per groep terug, nooit per individu.



## ACCOMPLISH Symposium in ziekenhuizen

Op dinsdag 1 april werden tijdens een symposium de resultaten gepresenteerd van ACCOMPLISH, een drie jaar durende studie naar handhygiëne in Nederlandse ziekenhuizen. In de studie is onderzocht of het naleven van handhygiëne verbetert met een pakket aan interventie maatregelen en of dit kosteneffectief is. De interventies bestonden uit speciale touchless dispensers met handalcohol, een e-learningmodule, sociale teamtraining en feedback aan afdelingen.

Uit de resultaten blijkt dat in deelnemende ziekenhuizen de naleving (compliance) van de regels voor handhygiëne, verbeterde. Ook bleek dat deze interventies kosteneffectief waren. Per deelnemende ziekenhuisafdeling leverde het een besparing van circa € 10.000 op.



Aan de studie deden 15 ziekenhuizen verspreid over Nederland mee. In zeven werden interventies toegepast, de acht andere ziekenhuizen waren controleziekenhuis. Om te meten of de interventies succes hadden, werd het handhygiënegedrag geobserveerd door getrainde observatoren. De handhygiëne compliance bleek in de ziekenhuizen met interventies toe te nemen met 10%.

In Nederland ligt de naleving van handhygiëne regels in ziekenhuizen rond de 20% terwijl andere landen, zoals Australië, veel hoger scores. Toch blijft vergelijken lastig omdat het erg moeilijk is te bepalen hoe er precies gemeten is. Zie voor meer informatie [de ACCOMPLISH-website](#).



### Bijeenkomst voor projectleiders

Op 12 mei vond in het Erasmus MC de eerste bijeenkomst plaats voor alle projectleiders Handen uit de mouwen van de deelnemende ziekenhuizen. Tijdens deze bijeenkomst zijn de stand van zaken rondom hygiëne in de afzonderlijke ziekenhuizen, de best practices en de aanwezige knelpunten met elkaar gedeeld. Ook is gesproken over mogelijk interventies die het naleven van kledingvoorschriften en handhygiëne kunnen verbeteren.

### Wie zijn de projectleiders?

Erasmus MC	Natalia Loekabino	<a href="mailto:n.loekabino@erasmusmc.nl">n.loekabino@erasmusmc.nl</a>
Havenziekenhuis	Michiel Vervoort	<a href="mailto:michielvervoort@havenziekenhuis.nl">michielvervoort@havenziekenhuis.nl</a>
Ikazia Ziekenhuis	Inge van Wagtendonk	<a href="mailto:i.van.wagtendonk@ikazia.nl">i.van.wagtendonk@ikazia.nl</a>
SFG / Vlietland Ziekenhuis	Henriette Kjaersgaard	<a href="mailto:h.kjaersgaard@sfg.nl">h.kjaersgaard@sfg.nl</a>
IJsselland Ziekenhuis	Sunita Spaltansing	<a href="mailto:spaltansing@ysl.nl">spaltansing@ysl.nl</a>
Maasstad Ziekenhuis	Cindy de Bot	<a href="mailto:botc@maasstadziekenhuis.nl">botc@maasstadziekenhuis.nl</a>
Van Weel Bethesda Ziekenhuis	Jolanda Mackloet	<a href="mailto:hfd.chi@zhsdirskland.nl">hfd.chi@zhsdirskland.nl</a>
Spijkenisse MC	Kees Stijnen	<a href="mailto:stijnen@rpz.nl">stijnen@rpz.nl</a>
Oogziekenhuis	Jacomijn Gussenhoven	<a href="mailto:j.gussenhoven@oogziekenhuis.nl">j.gussenhoven@oogziekenhuis.nl</a>
Revalidatiecentrum Rijnham	Mieke Waltmans	<a href="mailto:c.waltmans@erasmusmc.nl">c.waltmans@erasmusmc.nl</a>

### Schoner werken werkt!

Op maandag 30 juni vindt in het Erasmus MC een lunchbijeenkomst plaats met als titel: *Schoner werken, het werkt... ook bij u!* Tijdens de een uur durende bijeenkomst staan handhygiëne en kledingvoorschriften centraal. Sprekers zijn Vicki Erasmus (onderzoeker), Jasper van Bommel (anesthesioloog/intensivist), Onno Helder (IC-verpleegkundige/onderzoeker) en Mieke Waltmans (deskundige Infectiepreventie). Het aantal plaatsen is beperkt, aanmelden vooraf is noodzakelijk. Dit kan per mail: [j.m.j.vermeeren@erasmusmc.nl](mailto:j.m.j.vermeeren@erasmusmc.nl) o.v.v. lunchbijeenkomst 30 juni.

### Handige weetjes over handhygiëne



- ▶ Handen vormen het grootste risico bij het overbrengen van micro-organismen.
- ▶ Handen inwrijven met handalcohol is sneller, effectiever en geeft minder schade aan de huid dan handen wassen met water en zeep.
- ▶ Neem zoveel handalcohol dat het kuiltje van één hand gevuld is.
- ▶ Deze hoeveelheid is nodig om de handen gedurende de volledige inwerktijd van de handalcohol nat te houden.
- ▶ De inwerktijd van handalcohol is dertig seconden.
- ▶ Als de handen zichtbaar vuil zijn, moeten ze gewassen worden met water en zeep.

### Vertel ons jouw verhaal

Handhygiëne, je hebt er elke dag mee te maken als zorgprofessional. Wat zijn jouw ervaringen? Hoe zorg jij dat je het goed doet? Heb je samen met collega's afspraken gemaakt? Hoe houden jullie elkaar scherp? Vertel het ons en wie weet, lees je jouw verhaal hier terug.



### Vragen, suggesties of ideeën?

Neem contact op met programmamanager Joke Vermeeren (tel. 010- 703 46 69), of mail naar [j.m.j.vermeeren@erasmusmc.nl](mailto:j.m.j.vermeeren@erasmusmc.nl)